

## Stöðuskýrsla vegna UNESCO-skóla verkefnisins - 2023

Skóli: **Menntaskólinn á Tröllaskaga**

1. Hverjir eru tengiliðir skólans vegna UNESCO-verkefnis, nefnið nöfn og netföng:

*Ida Marguerite Semey - [ida@mtr.is](mailto:ida@mtr.is)*

2. Helstu þemu UNESCO-skólar eru: *Alþjóðasamvinna; starfsemi Sameinuðu þjóðanna; heimsmarkmið SP um sjálfbæra þróun og friður og mannréttindi.*

3. Hefur skólinn þinn/ykkar unnið sérstaklega með þessi þemu, útskýrið.

*Alþjóðasamvinna - Erasmus verkefnin Heimsmarkmiðin - inn í öllum námsgreinum: Meðal annars höfum við unnið með eftirfarandi þemu og heimsmarkmið inn í námsgreinum:*

- **Ábyrg neysla og framleiðsla og Sjálfbærar borgir og samfélög** - Nýtnivika í skólanum 30.11.2022. Eins má nefna áfangann Matur og menning (Let's eat culture) en þar var fjallað um hvernig nemendur læra sjálfbærni í matarhefðum og buðu nemendur áfangans forsetanum í heimsókn 30. september 2022 þar sem matur í héraði var á boðstólnum. Einnig fóru nemendur í sama áfanga í heimsókn til Lanzarote en sú heimsókn snerist að miklu leyti um sjálfbærni.
- **Ábyrg neysla og Líf á landi.** Yndiseldun er áfangi í fjarnámi sem kenndur var á haustönn 2023. Í áfanganum elda nemendur heima sér til ánægju og yndisauka. Áætlað er að nemendur eldi eina máltíð á viku eftir uppskrift og áhersla er lögð á að elda allt frá grunni. Um leið eiga nemendur að hafa heimsmarkmið SP að leiðarljósi og velta fyrir sér mat úr héraði, matarsóun, kolefnisspori matvæla og plastnotkun. Nemendur halda utan um matreiðsluna í rafrænni myndadagbók þar sem þeir segja frá í rituðu máli, mynd og tali. Áfanginn verður kenndur aftur haustönn 2023.
- **Jafnrétti kynjanna og Friður og réttlæti og mannréttindi** - Á degi gegn einelti 8. nóvember 2022 samþykkti Menntaskólinn á Tröllaskaga uppfærða útgáfu af áætlun gegn einelti, kynferðislegri og kynbundinni áreitni og ofbeldi. Áætlunin nær yfir alla nemendur skólans ásamt starfsfólki og skýrir þá ferla sem fara í gang þegar grunur vaknar um einelti, áreitni eða ofbeldi. Alþjóðlegur dagur mannréttinda var haldinn hátíðlegur í MTR þann 10. desember með opnun nemendasýningar en í skapandi greinum við skólann, eins og til dæmis myndlist, eru nemendur oftlega að fjalla um

mannréttindi og sýndu mörg verk nemenda á sýningunni tengingu við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, **mannréttindi** þar sem fjallað var um menntun, fátækt, jöfnuð, hungur og jafnrétti.

- **Jafnrétti kynjanna** - Kynjafræðiáfangar voru í boði á öðru og þriðja þrepi í MTR skólaárið 2021-2022 auk þess að greinin er kynnt í inngangi að félagsvísindum sem allir nemendur þurfa að taka. Eins má nefna að nemendur MTR lögðu niður störf og gengu út kl. 11 6. október 2022. Með þessu vildu þau sýna nemendum MH stuðning og sýna þolendum kynferðisofbeldis stuðning. Alþjóðlegur baráttudagur kvenna var haldinn hátíðlegur með fjölbreyttri dagskrá í skólanum þann 08.03.2023, m.a. unnu nemendur, kennarar og gestir á skapandi hátt efni úr alls kyns úrgangsefnum og að því loknu var öllu raðað saman í eitt heildarverk sem tileinkað var baráttudegi kvenna. Miriam Petra Ómarsdóttir Awad hélt erindi þar sem hún fjallaði um fordóma í íslensku samfélagi með áherslu á stöðu erlendra kvenna á Íslandi. Miriam er sérfræðingur og kennari og hennar sérsvið er inngilding og menningarlegur fjölbreytileiki. Deisi Maricato kennaranemi við MTR fjallaði einnig um eyðingu regnskóga Amazon en hún er frá Brasilíu. Hún lagði sérstaka áherslu á að sýna hvernig eyðing regnskóganna og loftslagsbreytingar í kjölfarið hefðu áhrif á stöðu frumbyggjakvenna. Í tengslum við Alþjóðlegan baráttudag kvenna var haldin þemavika í MTR með þessu megin þema, **jafnrétti kynjanna** og stöðu kvenna.
- **Líf á landi og Heilsa og vellíðan** - Í miðannarviku í október 2022 var náttúrulæsi kennt. Áfanginn var að stærstum hluta kenndur úti í náttúrunni og miðaði að því að auka þekkingu nemenda á umhverfi sínu og virðingu fyrir náttúrunni. Áfanginn einkenndist af hreyfingu og útivist. Nemendur starfsbrautar könnuðu plöntuflóruna í kringum skólann september 2022 en þessi vinna tengdist m.a. beint 15. heimsmarkmiðinu sem kallast **Líf á landi**. Þar er m.a. lögð áhersla á að sporna við hnignun líffræðilegrar fjölbreytni og að draga úr áhrifum aðfluttra ágengra tegunda.
- **Heilsa og vellíðan** - Vorönn 2022 - Öflug kennsla í kynheilbrigði og geðrækt. Fjölbreytt dagskrá var skipulögð í skólanum í tilefni Íþróttaviku Evrópu, 26. sept.-2. okt 2022. Nemendur á öllum skólastigum tóku höndum saman og héldu plokkgag þann 02.05.2023 og plokkuðu í bænum. Auk nemenda MTR tóku leikskólabörn og nemendur 5. - 9. bekkjar grunnskólans þátt í plokkinu. Plokkið snertir á strengjum heilsu og vellíðan, umhverfi, ábyrgri neyslu o.fl. í heimsmarkmiðum Sp.
- **Alþjóðasamvinna** - MTR fékk vottun sem Erasmus skóli í mars 2022 og hafa nemendur og kennarar notið góðs af. Það opnar margar dyr varðandi alþjóðlega samvinnu og þá sérstaklega verkefnum sem ríma við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna.

Hér eru talin upp þau fjölmörgu samstarfsverkefni sem kennarar og nemendur MTR vinna í, ásamt námskeiðum erlendis:

- Í október 2022 fór fimmtán manna hópur nemenda og kennara til Brussel þar sem þau tóku þátt í námskeiði í sirkuslistum. Námskeiðið var styrkt af Erasmus+.
- TRinE - Samstarfsverkefni milli Íslands (MTR og HA), Möltu, Austurríkis, Grikklands og Þýskalands. Hópur kennara frá MTR tók þátt í verkefni sem kallast TRinE en það stendur fyrir Telepresence Robots in Education eða notkun nærvera í kennslu og námi. Nærverur í námi tengjast beint heimsmarkmiðinu um **Menntun fyrir alla** en þær auka jafnan aðgang að námi og kennslu burtséð frá staðsetningu. Nærverur eru nýttar í daglegu starfi skólans.
- **Active citizenship** er samvinnuverkefni í Nordplus Adult með skólum á Íslandi, Danmörku, Svíþjóð og Finnlandi sem snýst um borgaravitund og þátttöku í samfélaginu en kennarar í MTR tóku þátt í því verkefni. Vikuna 12.-18. september 2022 komu kennarar frá Norðurlöndunum í skólann til skrafs og ráðagerða. Einnig fór hópur frá MTR í heimsókn í Símenntunarmiðstöð Vesturlands og í Menntaskóla Borgarfjarðar. Kennarar hafa á þessu ári farið í heimsókn til Svíþjóðar, Finnlands og Danmerkur og lýkur verkefninu á þessu skólaári. Þetta verkefni tengist einnig beint heimsmarkmiðinu **Aukinn jöfnuður**. Verkefnið hefur stuðlað að áframhaldandi samvinnu milli MTR og KVUC sem er Unesco skóli þar sem stefnt er að heimsækja skólann úti með nemendum og kennurum næsta haust.
- Matur og menning (**Let's eat culture**) er nám samstarfi við tvo evrópska skóla; IES Tías á Lanzarote á Kanaríeyjum og IISS Patini Liberatore í Castel di Sangro á Ítalíu. Á haustdögum tókum við á móti samstarfsskólum okkar og fórum í ferð til Lanzarote. Verkefninu lauk í desember 2022.
- **Becoming a Biomaker School** - Samstarfsverkefni sem snýst um þau heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna sem lúta að **umhverfi** og **sjálfbærni**. Markmiðið er að stuðla að aukinni sjálfbærni, aðgerðum í loftslags- og umhverfismálum í hverjum skóla fyrir og efla tengslanet skólanna í sambandi við umhverfismál. Leiðarstef verkefnisins eru hin fornu frumefni; jörð, loft, eldur og vatn. Þetta er Erasmus+ verkefni sem styrkt er af Evrópusambandinu og vinnur MTR með skólum í Portúgal, Spáni og Króatíu í þessu verkefni næstu árin. Í apríl 2023 fór 14 manna hópur nemenda og kennara frá MTR til Portúgals í tengslum við þetta verkefni.
- 13.10.2022 - Þennan dag héldu nemendur og kennarar MTR hátíðlegan enda hinir svokallaðir **Erasmus dagar** í gangi en þá er vakin athygli á þeim fjölmörgu verkefnum sem Erasmus+ áætlunin hefur styrkt undanfarin ár,

- *Endurmenntunarnámskeið í listum. Fimm kennarar frá MTR fóru til Kýpur. Námskeiðið snerist um sköpun, listir og menningarmiðlun.*
- *14.03.2023 - Tólf manna hópur frá Danmörku kom í tveggja daga heimsókn í MTR. Þetta voru nemendur í framhaldsskóla á Jótlandi, tíu nemendur og tveir kennarar. Þetta er Erasmus+ verkefni í skólanum og markmiðið er að kynnast lífi jafnaldra í öðru landi en einnig að styrkja tengslanetið en skólinn þeirra er með Erasmus vottun eins og MTR og hver veit nema við endurgjöldum heimsóknina síðar meir. Krakkarnir unnu m.a. myndverk um **jafnrétti** og fordóma.*
- **Connected learning** - *Samstarfsverkefni til tveggja ára sem lýkur vorið 2024 sem hópur kennara frá MTR tekur þátt í með pólskum kennurum um að þróa námsefni en þar koma kennarar MTR fram með mikilvæga þekkingu og reynslu á notkun upplýsingatækni við kennslu sem þeir deila með pólsku kennurunum.*

4. Hefur þú kynnt þér nýja heimasíðu UNESCO-skóla þar sem m.a. er að finna vandað og fjölbreytt kennsluefni sem hentar vel þeimum UNESCO-skóla? Ef svo er, hvernig finnst þér/ykkur hafa tiltekist með síðuna? Er eitthvað sem þér/ykkur finnst e.t.v. vanta á síðuna?

*Við höfum ekki nýtt okkur vefinn en skoðað hann og sjáum mikla möguleika á að nýta hann í okkar starfi sem hugmyndabanki.*

5. Eru tengiliðir skólans eða annað starfsfólk skólans meðlimir á FB síðu UNESCO-skóla?

*Já, við erum nokkrar sem erum á síðunni. Ég hef deilt verkefnum og hugmyndum sem við erum að vinna í og sýnt ýmislegt sem við erum að gera.*

Hefur skólinn leitað eftir aðstoð frá verkefnastjóra UNESCO-skóla vegna einhvers sem tengist framkvæmd eða innleiðingu á UNESCO-skólaverkefninu?

*Já, ég, Ida, hef haft samband við verkefnastjóra UNESCO-skólaverkefnisins til að fá ráðleggingar varðandi innleiðingu, einnig til að tengjast aðilum sem eru að vinna í samskonar verkefni eða sem vinna markvisst með heimsmarkmiðin að leiðarljósi*

6. Hefur skólinn þinn/ykkar fengið stuðning við innleiðslu UNESCO-verkefnisins frá ykkar skólastjórnendum, útskýrið? Ef ekki, segið þá frá hvernig betur má standa að verki.

*Við fáum allan stuðning til að halda verkefninu á lofti og vinna áfram í því. Við ræðum það saman á fundum og fáum tíma til að sinna þessu. Við erum hvött til að flétta því inn í skólastarfið á mismunandi hátt eins og við teljum best. Eins erum við dugleg í að gera.*

7. Hefur almennt verið reynt að innleiða UNESCO-skólaverkefnið í allt skólastarfið eða eru einungis ákveðnir kennarar/fög/deildir þar sem unnið er með verkefnið?

*Já, við höfum frá upphafi haft það að markmiði að innleiða Unesco skólaverkefnið í allar námsgreinar og í skólastarfið í sinni heild. Markmið okkar er að það verði sýnilegur rauður þráður í öllu skólastarfi hjá okkur. Það er hins vegar ennþá misjafnt í hversu miklu magni við erum að vinna með heimsmarkmiðin markvisst inn í námsgreinunum. Við erum að safna dæmum um verkefni og búa til yfirsýn í skjal flokkað eftir námsgreinum. Einnig er verið að safna saman verkefnum nemenda sem við getum notað sem sýnishorn af úrvinnslu á verkefnum.*

*Komið hefur verið upp fataslá og hillu fyrir notuð föt og annað sem má nýta. Þar geta nemendur og kennarar komið með notuð föt og/eða dót og tekið jafnvel annað í staðinn sér að kostnaðarlausu.*

*Það er mjög mikilvægt að koma því að að skólinn sem stofnun vinnur með heimsmarkmiðin að leiðarljósi. Skólinn er búin að ljúka við öll 5 grænu skref í ríkisrekstri, er Grænánaskóli og búinn að fá Erasmus vottun.*

*Ef horft er til kennslufræðilega nálgunina sem mælt er með í Unesco*

*(sjá <https://www.un.org/en/transforming-education-summit/about>) er Menntaskólinn á Tröllaskaga kominn langt á veg. Kennslufræðilega módelið sem við vinnum eftir s.k.*

*Tröllaskagamódeli*

*<https://skolathraedir.is/2021/03/09/trollaskagamodelid-nam-og-kennsla-i-menntaskolanum-a-trollaskaga/>*

8. Er almenn ánægja innan skólans um að hafa tekið þátt í UNESCO-skólaverkefninu?

*Já við teljum svo vera. En það væri fróðlegt að það færi inn í innra mat skólans - s.s. í tengslum við kennslukannanir sem lagðar eru fyrir á hverri önn í skólanum.*

9. Hafa kennarar og annað starfsfólk skólans tekið þátt í námskeiði Félags Sameinuðu þjóðanna um heimsmarkmiðin sem haldið hefur verið á haustin? Ef ekki, er e.t.v. áhugi á að mæta á námskeið haustið 2023?

*Við höfum ekki tekið þátt í neinum námskeiðum en það er örugglega áhugi á því, spurning hvernig það passi inn í dagskrána hjá okkur. Væri áhugavert að vita hvenær það er skipulagt og hvar.*

10. Telur þú/þið þörf á að kennarar í UNESCO-skólum fundi reglulega ásamt verkefnastjóra UNESCO

*Það væri sniðugt að hittast og taka stöðuna, einu sinni á ári - eða jafnvel í upphafi og í lok skólaárs. En sennilega vildi ég funda einu sinni með framhaldsskólum og einu sinni með öllum.*

11. Hefur skólinn tekið þátt í Heimsins stærstu kennslustund sem er eitt af stóru árlegu verkefnum UNESCO-skóla? Ef ekki, hvers vegna?

*Nei, það var matsvika á þeim tíma í ár (3. mars) hjá okkur og engin hefðbundin kennsla í gangi.*

12. Eitthvað annað sem þú/þið viljið nefna?

*Ákveðið var að fara í skólaheimsókn til Alicante (Spánn) snemma í vor. Við fundum Unesco framhaldsskóla í Alicante héraði.*

*Heimsókn okkar í IES Andreu Sempere í Alcoi sem er Unesco skóli með Erasmus vottun var mjög áhugaverð og afar vel var tekið á móti okkur. Við fengum flotta og áhugaverða kynningu á skólastarfinu, á Erasmus verkefni og á mjög mörgum verkefnum þar sem unnið hefur verið með heimsmarkmið SP. Skólinn er með Erasmus vottun eins og við. Hann er farinn að nýta Erasmus styrkina eins og við til að þróa verkefni sem tengjast heimsmarkmiðunum og fléttar þau markvisst inn í nám nemenda.*

*Við hlökkum til að vinna með þeim í nánustu framtíð*